

مزگه‌وت و قوتابخانه ... ئیدریس حاجی سعید/که‌رکوک

26-12-2006

edres_h_s@yahoo.com

له‌ناو کورده‌واریدا هه‌میشه مزگه‌وت له پێش قوتابخانه‌وه بوه و گرنگی زۆر زیاتری پێدراوه، له گونده‌کانی کوردستاندا تاوه‌کو ئیستاش پاش ئه‌وه‌ی گونده‌کان ئاوه‌دان ده‌بیته‌وه، ده‌سته‌که‌ن به‌ دروستکردنی مزگه‌وت له لایه‌ن خه‌لکی دێیه‌که‌وه به‌ هاوبه‌شی و کۆکردنه‌وه‌ی پیناک بو‌ی، که‌چی گهر بیانه‌وێت قوتابخانه‌یه‌ک هه‌بیته‌ له گونده‌که‌یاندا ئه‌وا داوا له حکومه‌ت ده‌که‌ن بۆیان دروستبکات که مافی خۆیانه، هه‌روه‌ها ئاماده‌ن به‌ هه‌مویان مه‌لایه‌ک بێنن پێش نوێژی و وتاریان بۆ بخوینێت و مانگانه له گیرفانی خۆیان پاره‌ی پێده‌ن، که ره‌نگی ئه‌وه‌نده گرنگی به‌و مامۆستایه و قوتابخانه‌که نه‌ده‌ن که منداڵه‌کانیان فی‌رده‌کات و ماندو ده‌بیته‌ پێیانه‌وه، که ئه‌مه له شاره‌کانیشدا باوه.

من خۆم له‌گه‌ڵ قوتابخانه‌که‌م وه‌ک له مزگه‌وت و ئه‌وه‌ی یه‌که‌میان به‌ گرنگتر و پێویستر ده‌زانم له‌م‌پۆکه‌دا، که حوجره نه‌ماوه و قوتابخانه ده‌گاته هه‌مو شوێن.. گهر منداڵه‌کانمان خوینده‌وار نه‌بن و ئه‌لف و بیی زانست و زانیاری نه‌زانن، ناشتوانن شاره‌زایی دین و شته‌کانی ده‌وروبه‌ر و ژيانبن و به‌باشی له جیهان تیگه‌ن، وه‌ک ئیستای زۆریک له دایک و باوک و پیر و به‌ سال‌اچوه‌کانمان که به‌باشی نازانن ئه‌و ئایه‌تانه بخوینن که رۆژانه له‌سه‌ر به‌رمال دو‌باره و چه‌ند باره‌ی ده‌که‌نه‌وه، چونکه نه‌خوینده‌وار بون و به‌هه‌له‌ وه‌ریانگرتوه و فی‌رکراون، چجای ئه‌وه‌ی بزائن مانا‌که‌ی چی ده‌به‌خشیت..!

هه‌ر ئیستا له شوینێکی وه‌کو شاری که‌رکوکدا و له چه‌ند گه‌ره‌کیکی تانزه دروستکراودا، به‌تایبه‌ت ئه‌وانه‌ی کورد ئاوه‌دانی کردونه‌ته‌وه، چه‌ند قوتابخانه‌یه‌ک بۆ منداڵه‌کانی به‌تایبه‌ت هی ئاواره گه‌راوه‌کان دروستکراوه، به‌لام چۆن هه‌مو خیمه و چادرن، که‌چی هه‌ر زوو زه‌ویان بۆ مزگه‌وت ته‌رخانکرد و کۆمه‌کیان بۆ کرد یان له‌لایه‌ن پارته‌کی ئیسلامیه‌وه یارمه‌تی دران بۆ بنیاتنای.. ته‌ماشای ئه‌م هاوکێشه‌یه بکه، گه‌وره‌کان، نوێژکه‌ره‌کان، بۆ خۆیان ره‌وايه له‌گه‌رمای هاویندا له‌به‌ر سپیته و له سه‌رما و سۆله‌ی زستاندا له نیو گه‌رمی مزگه‌وته‌کاندا نوێژ و خواپه‌رستی بکه‌ن، له هه‌مانکاتدا منداڵه‌کانیان له ژێر خیمه و چادردا، له نیو قور و لیته‌ی زستاندا فی‌ری خویندن بکری..!؟

ئه‌وه به‌ که‌مه‌ترخه‌می و نه‌بونی بینایه‌ک بۆ قوتابخانه‌که‌ش به‌ شه‌رمه‌زاری ده‌زانم بۆ ده‌سه‌لات، که منداڵانی که‌رکوک سه‌ره‌رای ئه‌و نه‌هامه‌تییه‌ی بۆ گه‌وره‌کانی ئه‌م‌شاره خولقاوه دو‌قانتیش بۆ منداڵان.. چی به‌و ده‌سه‌لاته ده‌لییت که له‌م سه‌ده‌ی پێش که‌وتن و ته‌کنۆلۆجیا‌یه‌دا، له‌سه‌ر ئه‌و ده‌ریا نه‌وته‌ی که ده‌لێن له که‌رکوکدا هه‌یه، منداڵه‌کانی له ژێر چادر و خیمه‌دا هه‌لبه‌رز و وانه بلێنه‌وه و بخوینن..!

چی عه‌قلیه‌ت و چی ویزدان و ئیسلامه‌تییه‌که، چی ئینسانیه‌تییه‌که، چی ده‌سه‌لاتیه‌که، گه‌وره پێش منداڵان ده‌خات به‌و ده‌رده ببری، ئیتر منداڵه‌کانمان چۆن حه‌ز و ئاره‌زویان ده‌چیته سه‌ر خویندن، چۆن هۆشیار و چالاک ده‌بن.؟

ئه‌م میله‌ته له‌سه‌ر دین و خواپه‌رستی په‌کی نه‌که‌وتوه، بگه‌ر هاوشانی ولاته ئیسلامیه‌کان هه‌نگاوی ناوه له روی دینه‌وه و له‌وانه‌ش که‌متر تیروزیستی به‌ره‌م نه‌هێناوه، وه‌کو ئه‌و ولاتانه‌ش سویدیان له دینه‌که وه‌رنه‌گرتوه له پێناو سه‌ربه‌خۆی و دروستکردنی چوارچۆیه‌یه‌ک بۆ نه‌ته‌وه‌که‌یان، به‌لکو هه‌میشه له رابردودا دین بۆته مایه‌ی هه‌ره‌س هێنان و خۆشباوه‌ریان و شکسته‌هێنانیان، که ئه‌مه مه‌سه‌له‌یه‌کی دیکه‌یه.. به‌لام بۆ زانست و فی‌ریون هه‌میشه و ئیستاش له دواوه‌ین و زۆری ماوه هاوشانی جیهان ریبکات و له پێشکه‌وتندا بیته و خاوه‌ن میله‌ته‌تیکی خوینده‌وار بیته.

به‌کاتی ناوه‌ندی ئه‌وروپا 27-12-2006 9:48

له هه‌ر شارو شاروچکه‌یه‌کدا له کوردستان به‌تایبه‌تی له که‌رکوک، ئه‌وه‌نده مزگه‌وت هه‌یه، که هه‌ندیکیان چه‌ند سه‌د مه‌تریک له‌یه‌که‌وه دوورن، که‌چی ئه‌وه‌نده ده‌زگای خزمه‌تگوزاری و فیڕکردن و فه‌رمانگه‌ی نیه، منداڵه‌کان چه‌ند گه‌ره‌کیک ده‌که‌ن و ده‌برن تا ده‌گه‌نه قوتابخانه یان خویندنگا، به‌ پیچه‌وانه‌ی مزگه‌وته‌وه.

نالیم با خه‌لکی ئازاد نه‌بی‌ت له‌وه‌ی دینداری ده‌کات و مزگه‌وتیش نه‌بی‌ت، به‌لام حاڵی حازر ئه‌وه‌نده‌ی پیو‌یستمان به‌ قوتابخانه و په‌روه‌ده و فیڕکردن و ده‌زگای خزمه‌تگوزاری و شوینه گشتی و پیو‌یسته‌کانه.. پیو‌یستمان به‌ دین نیه که مه‌سه‌له‌یه‌کی تایبه‌ته به‌ تاکه‌کانی کومه‌لگا، یان پیو‌یستمان به‌ مزگه‌وت هه‌بی‌ت و په‌کمان که‌وتبی‌ت له‌سه‌ری.

له که‌رکوکدا له‌ماوه‌ی ئه‌م سی ساڵه‌ی حکومه‌تی به‌عسی تی‌دا روخاوه، ئه‌وه‌نده‌ی پرۆژه‌ی تایبه‌تی ده‌ولمه‌ند و به‌رپه‌سه‌کان، ئه‌وه‌نده‌ی خانو و ئاپارتمان‌ی لیپه‌سراو و حزبه‌کان به‌ ئاسماندا چوه، ئه‌وه‌نده‌ی هه‌ول‌ی دروستکردنی مزگه‌وت دراوه و کراوه، هه‌یج نه‌کراوه بو‌ خه‌لکی و وه‌کو پیو‌یست به‌ ده‌نگیه‌وه نه‌چون و نه‌کراوه.